

GIMNAZIJA
JOŽETA
PLEČNIKA
LJUBLJANA

Ribji detektivi

Helena Črne Hladnik

Mednarodna konferenca: EKOŠOLE in trajnostni razvoj, OŠ Leskovec pri Krškem, 25. 5. 2024

Biološko obarvana jezikovna izmenjava

Ljubljana → Vichy

oktober 2023

Vichy → Ljubljana

april 2024

Kolesarjenje ob reki Allier

Opazovalnica za ribe v Vichyju

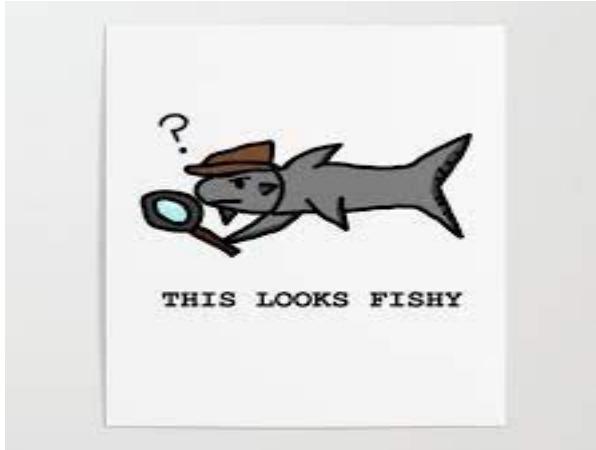
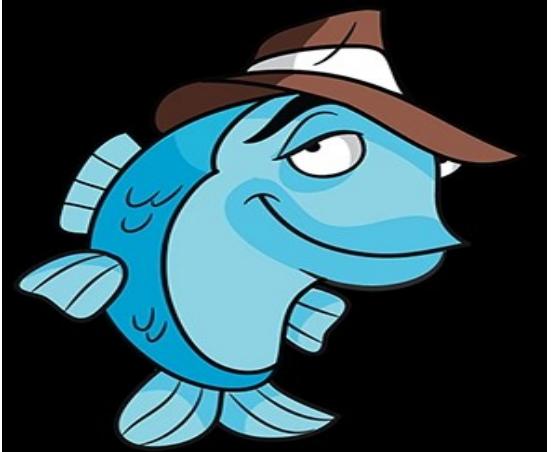

soška postrv
(*Salmo marmoratus*)

atlantski losos
(*Salmo salar*)

RIBJI DETEKTIVI

Plečnikov dan, 19. 1. 2024

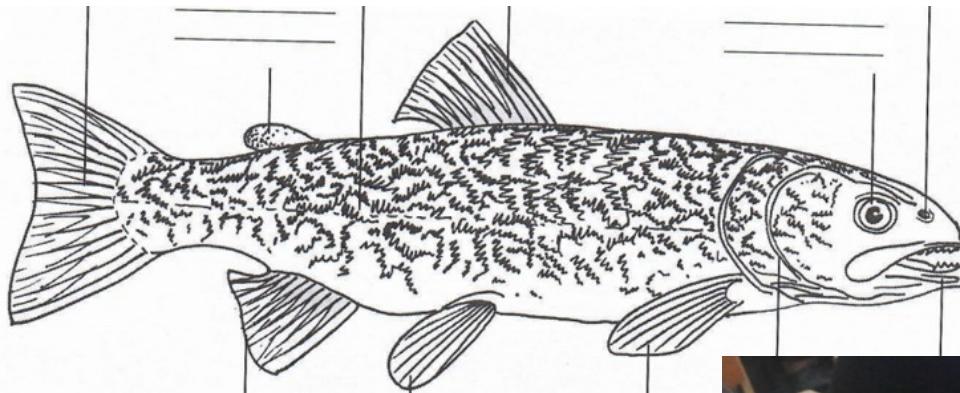
DIJAKI 3.B:

Sara Anžur, Žad Alexander Brajović, Dunja Rakić, Vid Suhadolc, Sophie Zich Gorčan

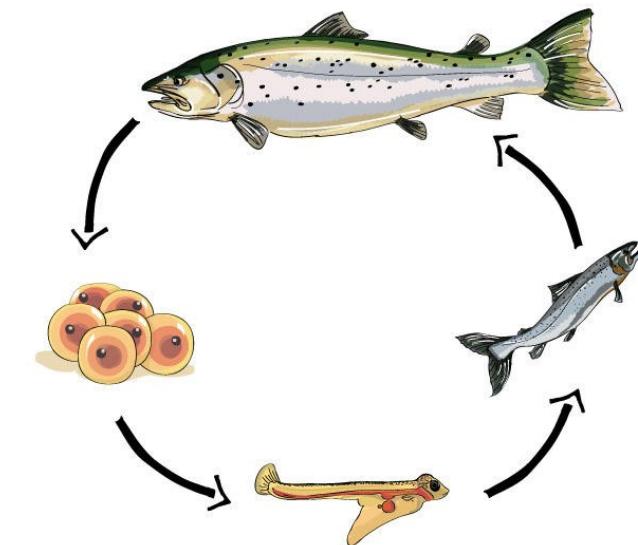
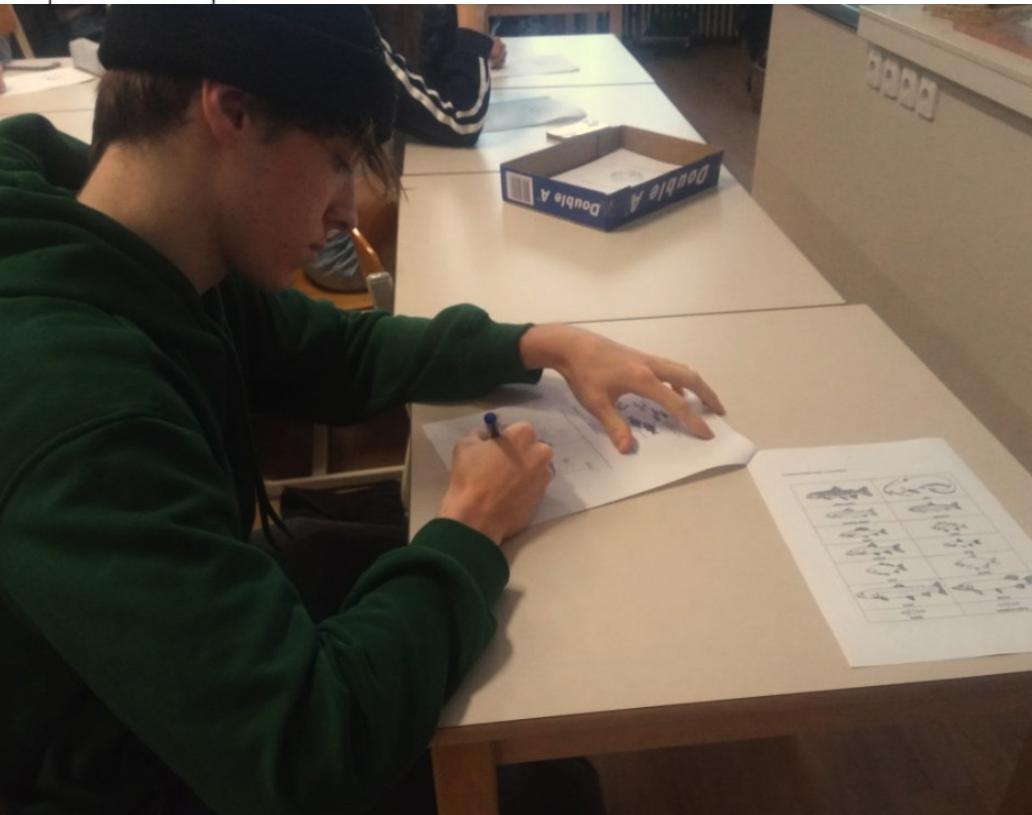
Helena Črne Hladnik, prof. biologije

Opis prvega dela delavnice "Ribji detektivi"

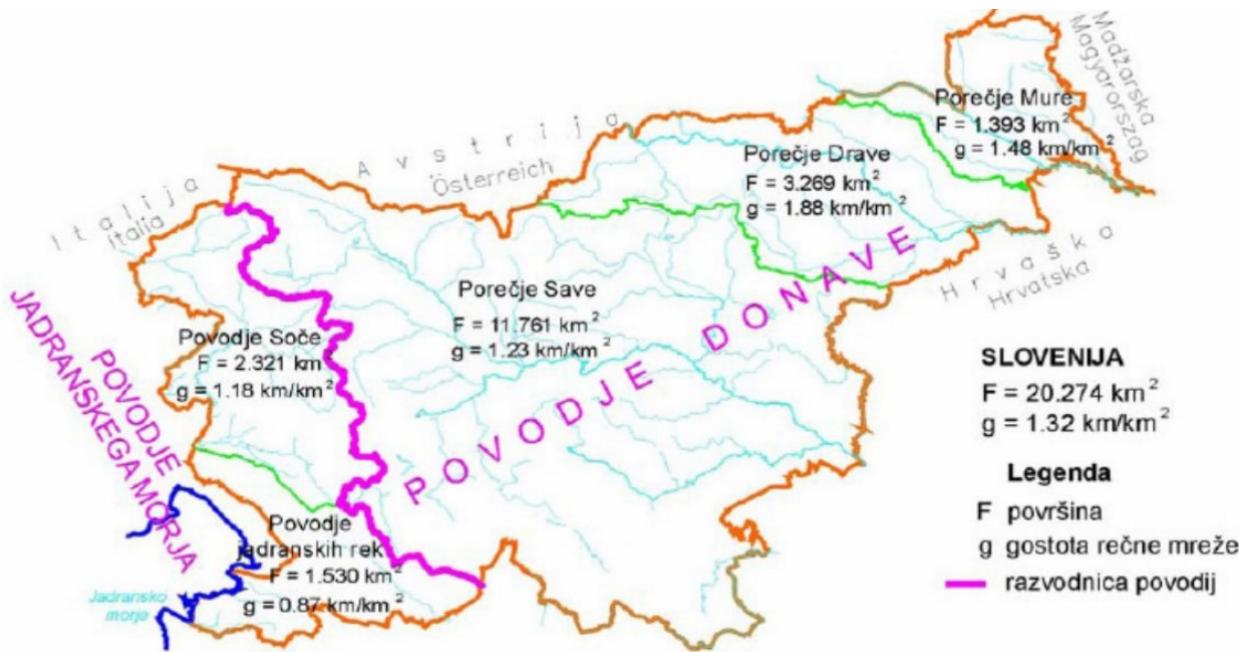
Vir: Valič, P. in Vahtar, M. (2003). Soška postrv, priročnik za učitelje.

Vir: <https://www.deviantart.com/angelrosemunoz/art/Wild-Atlantic-Salmon-Fish-Aquatic-Life-Cycle-326278903>

Zakaj je soška postrv skoraj izumrla?

Prenos potočne postrvi iz donavskega povodja v jadransko povodje.

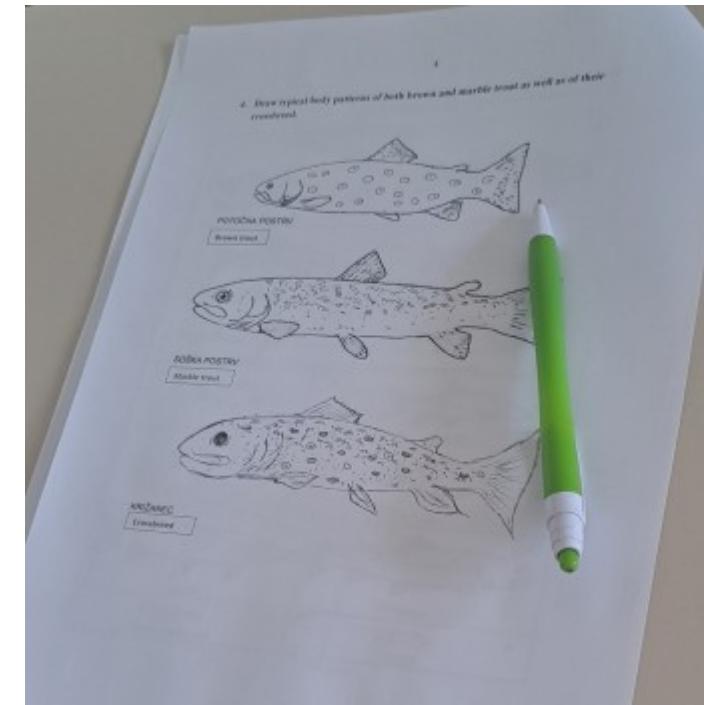
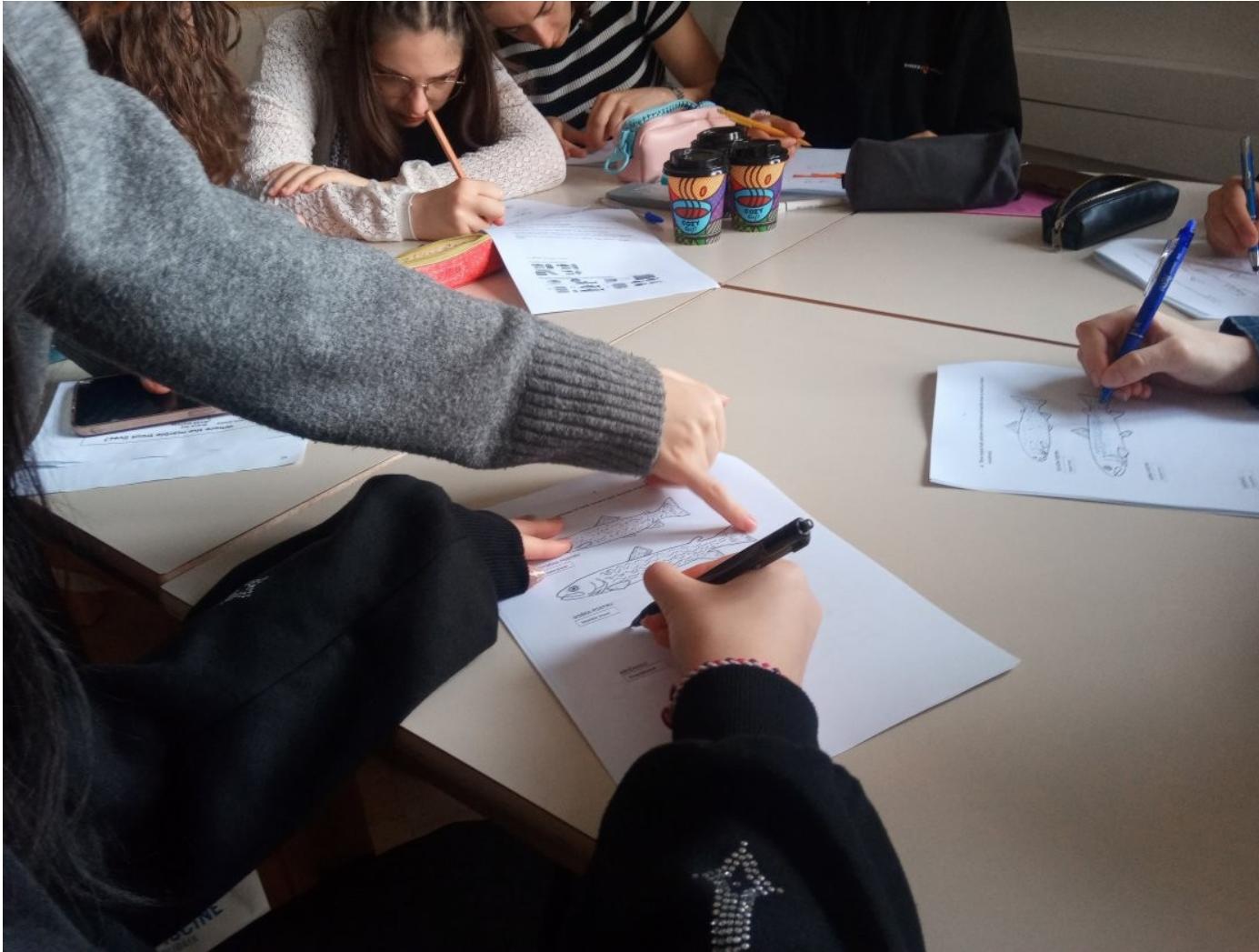

Potočna postrv
(Salmo trutta)

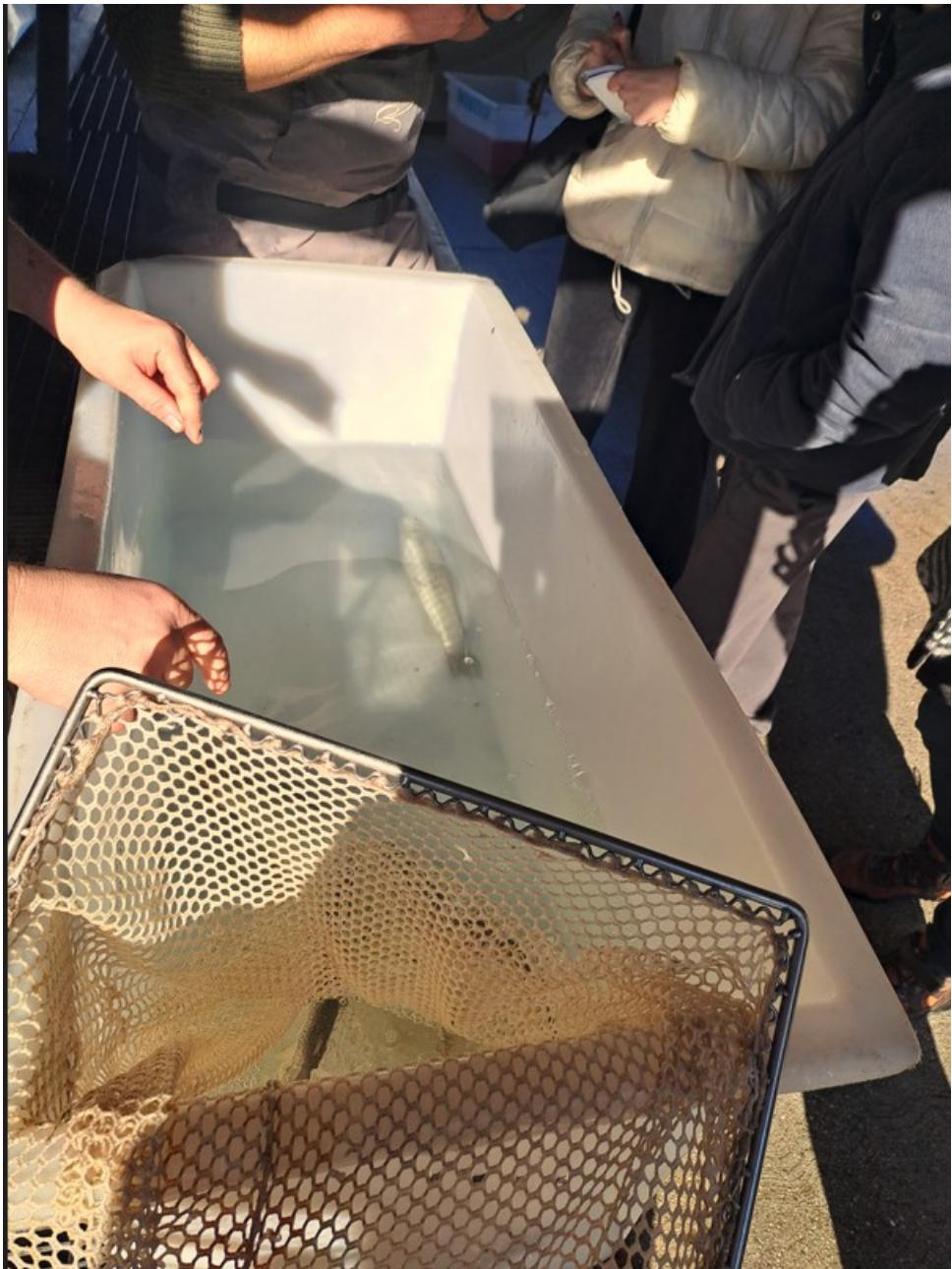
Vir: <https://skp.si/wp-content/uploads/2022/04/Varovanje-voda-in-ukrep-KOPOP-21.4.-in-3.5.2022.pdf>

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Poto%C4%8Dna_postrv

Risanje značilnosti soške in potočne postrvi in njunih križancev

Reševanje soške postrvi in atlantskega lososa

Praktične aktivnosti v drugem delu delavnice "Ribji detektivi "

1. Mikroskopiranje različnih vrst ribjih lusk in ocena starosti rib na podlagi njene luske.

2. Namizna družabna igra: Življenjski krog atlantskih lososov in ovire na katere naletijo na svoji poti.

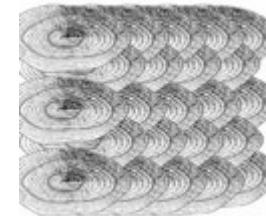
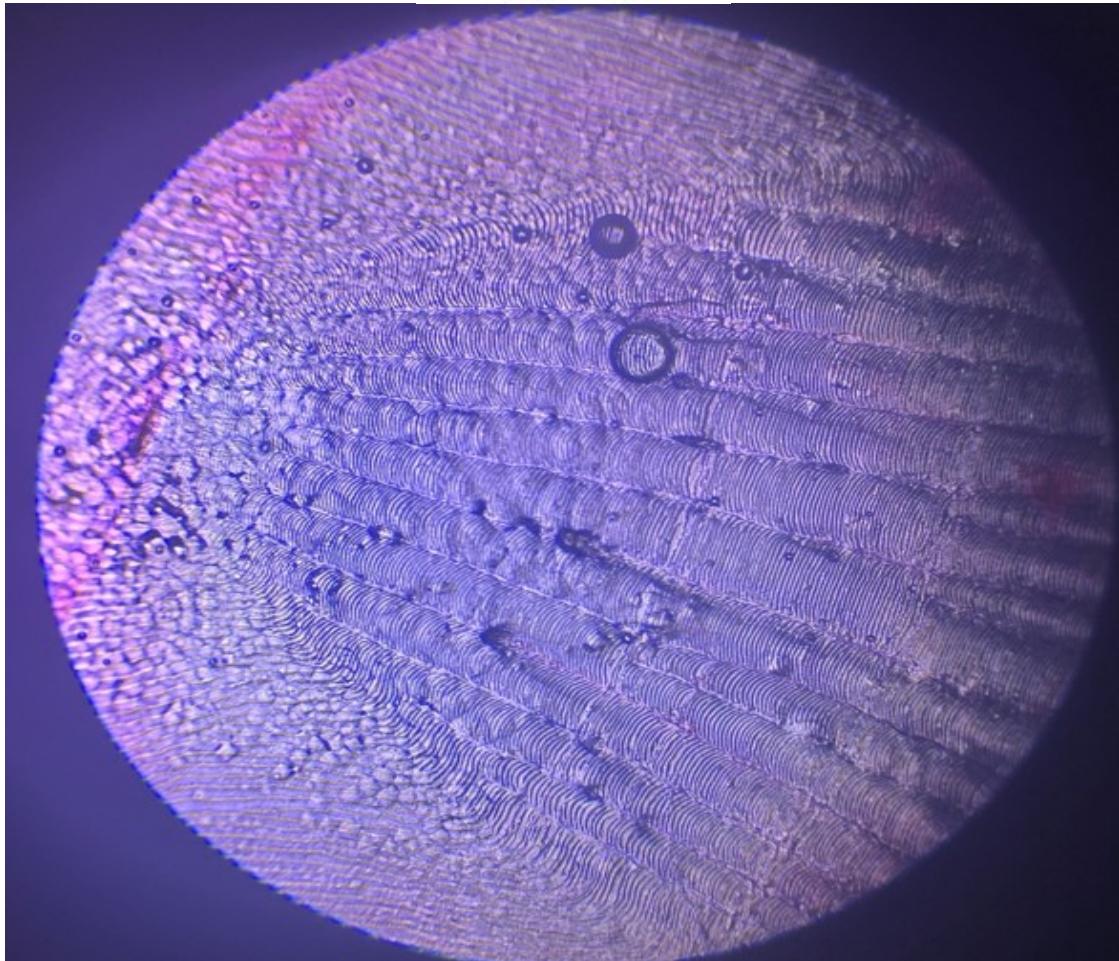
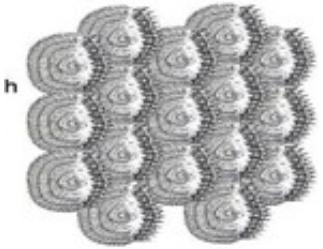
3. Izdelava modela drtišča iz prodnikov in slikanje na prodnike.

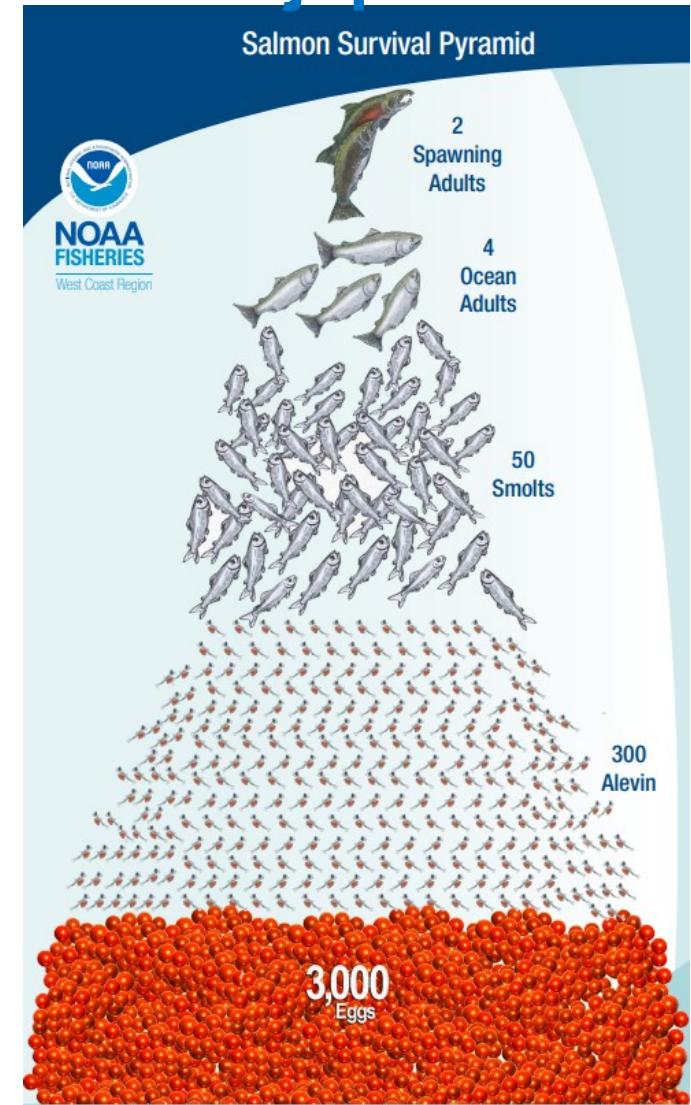
Prva aktivnost: Mikroskopiranje ribjih lusk in ugotavljanje starosti rib na podlagi analize ribjih lusk.

Primer ktenoidne in cikloidne luske pod mikroskopom

Druga aktivnost: Igranje namizne družabne igre "Življenjski krog atlantskih lososov in ovire, na katere naletijo na svoji poti".

Vir: <https://www.fisheries.noaa.gov/resource/educational-materials/pacific-salmon-survival-pyramid>

Vir: <https://www.fisheries.noaa.gov/s3//2023-08/salmon-survival-board-game.pdf>

Tretja aktivnost: Izdelava modela drstišča iz prodnikov in slikanje na prodnike.

Ohranimo divje reke

- reportažni video kot zaključno sporočilo

Zahvala

- Ob pisanju tega prispevka se iskreno zahvaljujem kolegici **Poloni Končar**, ki je organizirala jezikovno izmenjavo in bila v veliko pomoč pri izvedbi vseh bioloških aktivnosti.
- Prav tako hvala dijakom **Sari, Dunji, Sophie, Vidu in Žadu**, ki so s svojo ustvarjalnostjo in dodatnim delom prispevali k oblikovanju in izvedbi delavnice Ribji detektivi in pripravi videoposnetka.
- Hvaležna sem tudi **Ribiški družini Tolmin in Dušanu Jesenšku** za njihov prijazen odziv in pedagoški pristop pri demonstraciji umetne vzreje soške postrvi.
- Nenazadnje pa gre zahvala tudi **kolegicama iz Francije in njihovim dijakom**, s katerimi smo res prijetno sodelovali in stkali tesne prijateljske vezi.

Viri in literatura

- Povž, M., Gregori, A., Gregori, Gregori, M. (2015). Sladkovodne ribe in piškurji v Sloveniji. Zavod Umbra.
- Povž, M., Jesenšek, D., Berrebi, P., Crivelli, A. J. (1996). Soška postrv (*Salmo trutta marmoratus*, Cuvier 1817) : v porečju Soče v Sloveniji : varstveni načrt. Arles (France) : Tour du Valat.
- Valič, P. in Vahtar, M. (2003). Soška postrv, priročnik za učitelje. Domžale : ICRO - Inštitut za celostni razvoj in okolje.
- Veenliet, P., Veenliet, J. K. (2006). Ribe slovenskih celinskih voda: priročnik za določanje. Grahovo: Zavod Symbiosis.
- Elektronski viri:
- Freshwater fish, including Atlantic Salmon, face extinction crisis: EU Nature Restoration Law urgently needed (2023) Dostopno na spletnem mestu:
<https://www.wwf.eu/?12476341/Freshwater-fish-including-Atlantic-Salmon-face-extinction-crisis-EU-Nature-Restoration-Law-urgently-needed>
- Pengal, P. (2018). Vrnimo prosti tok našim rekam. (videoposnetek). Dostopno na spletnem mestu:
<https://www.youtube.com/watch?v=X35P8VtFyN8>
- Soška postrv, biser naše narave. (videoposnetek). Dostopno na spletnem mestu:
<https://www.24ur.com/novice/slovenija/kdo-je-skrivnostna-prebrisanka-biser-nase-narave.html>
- Smaragdna reka, koprodukcijski dokumentarni film. (2013). Dostopno na spletnem mestu:
<https://365.rtvslo.si/arhiv/dokumentarci-izobrazevalni/174235718>
- Salmons and men, dokumentarni film. (2021). Dostopno na spletnem mestu: <https://vimeo.com/512853095>
- NOAA Fisheries. Salmon survival game. (2019). Dostopno na spletnem mestu:
<https://www.fisheries.noaa.gov/resource/educational-materials/salmon-survival-game>
- Protecting wild river. (Videoposnetek).(2024). Dostopno na spletnem mestu:
<https://www.youtube.com/watch?v=wU59eoodsAA>